

David Tormo Benavent
Coordinador Tècnic

Corbera d'Ebre, 2 de març de 2017

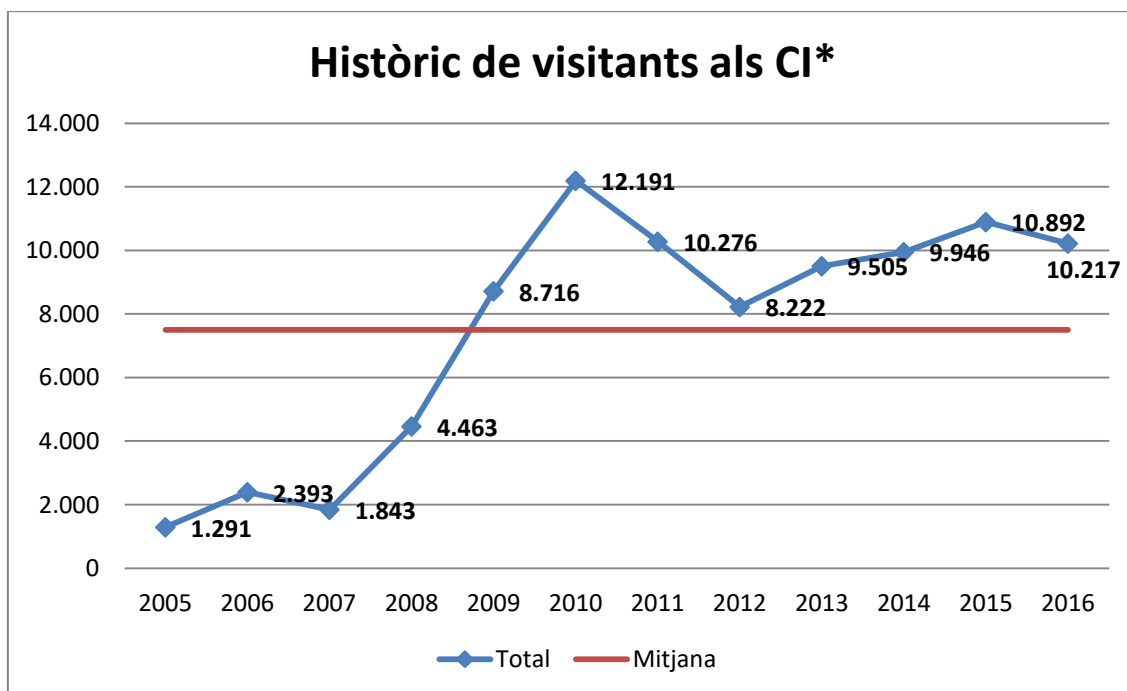
INFORME D'ACTIVITATS 2016

Des del maig de 2005, i fins el 31 de desembre de 2016, el total de visitants que han passat per algun dels cinc centres que gestiona el Consorci ascendeix a 89.955.

	Inauguració	Visites totals	%
CI 115 dies	ag-08	63.282	70,3
CI Veus del Front	maig-05	13.342	14,8
CI Internacionals a l'Ebre	març-10	5.399	6,0
CI Hospitals de Sang	ag-08	4.140	4,6
CI Soldats a les Trinxeres	ag-08	3.792	4,2
TOTAL		89.955	

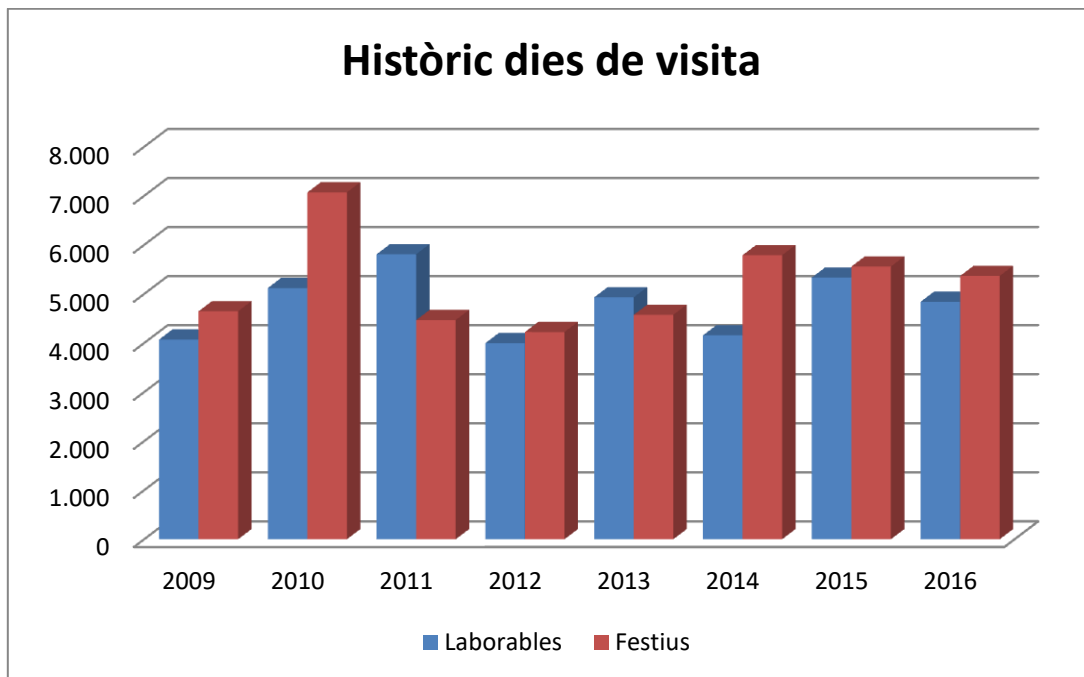
1. VISITANTS CENTRES D'INTERPRETACIÓ

L'exercici 2016 s'ha tancat amb un total de 10.217 visitants, el que suposa un descens del 6,2% respecte l'any anterior, és a dir 675 visitants menys que el 2015.

* A l'hora de valorar aquestes dades cal tenir en compte que entre 2005 i 2007 només es comptabilitzen les visites al CI Veus del Front l'únic obert al públic.

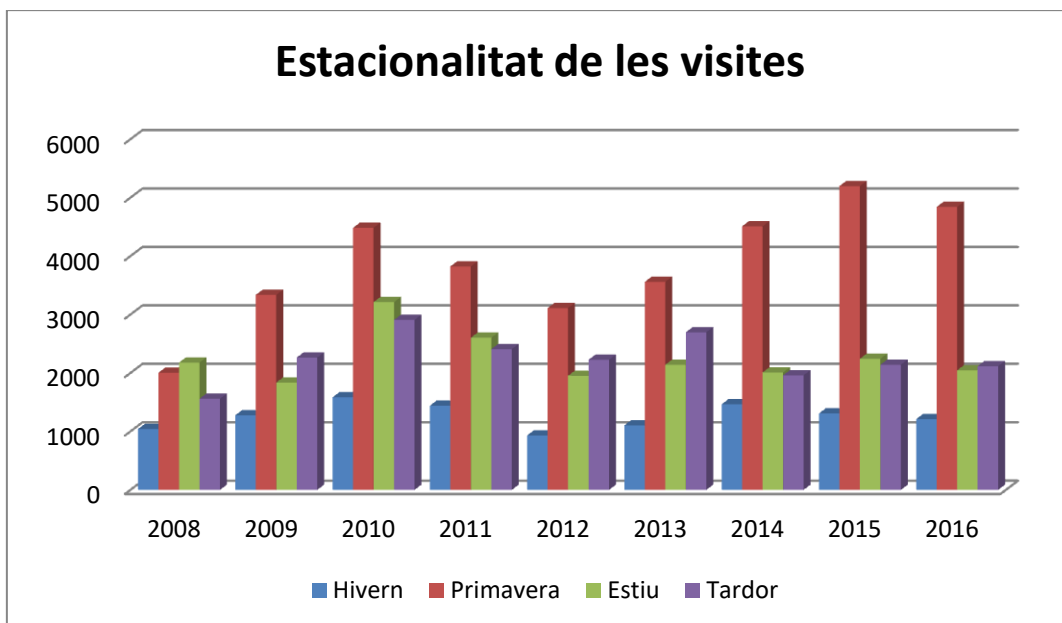
Pel respecta a la distribució de les visites, per tercer any consecutiu la majoria de les visites s'han registrat en dies festius (52,6%). En xifres absolutes ho han fet 5.367 persones, 191 menys que l'exercici anterior, el que suposa un descens del 3,4%. Pel que fa als laborables el nombre absolut es situa en les 4.840 persones, 494 menys que l'exercici anterior, el que suposa un descens del 9,3%.

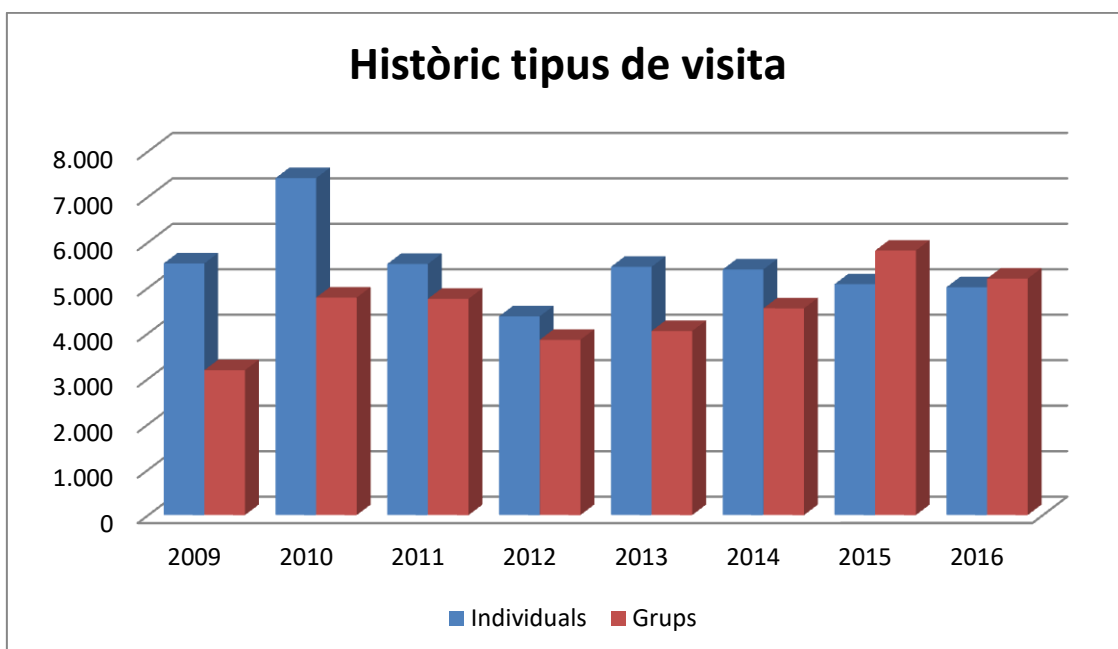
Pel que respecta a la distribució dels visitants al llarg de l'any el període de major activitat continua sent la primavera, quan es registren el 47,4% de les visites. Entre els mesos març i maig van passar pels centres d'interpretació 4.842 persones, 357 menys que en l'exercici anterior. Els mesos d'estiu (juny a agost) i la tardor (setembre a novembre) registren dades similars, amb el 20% de les visites a l'estiu i el 20,7% a la tardor. La resta, l'11,8% dels visitants s'apropen als centres durant els mesos d'hivern (desembre a febrer).

Enguany s'ha registrat un descens de visitants al llarg dels quatre períodes. El descens de 675 visitants registrat s'ha concentrat a la primavera (52,8%), seguida de l'estiu (29,2%), l'hivern (14,4%) i la tardor (3,5%).

L'estacionalitat continua sent el principal *handicap* del projecte, amb una acusada concentració de les visites durant els tres mesos de primavera.

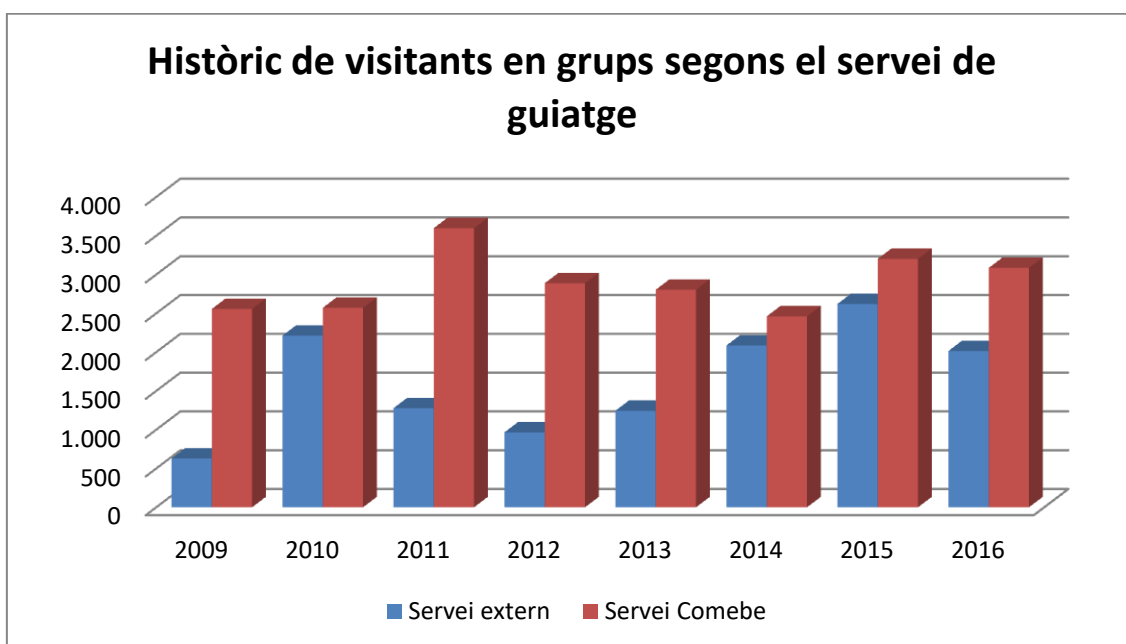
Pel que respecta al tipus de visita, si es fa a través de grups organitzats o de forma individualitzada, les dades varien d'un exercici a l'altre, amb una distribució força equilibrada. Enguany, per segon any consecutiu, les visites a través de grups han estat les més nombroses, amb un total de 5.199 persones contra les 5.008 que ho han fet mitjançant visita lliure.

En relació a les visites a través de grups organitzats, la majoria, el 60,4% dels grups, ha contractat el servei de guiatge ofert pel Consorci. En total han estat 84 grups, onze més que l'any 2015, que sumen un total de 3.095 persones, és a dir, el 59,5% del total

dels visitants que han arribat als nostres centres en grups organitzats. A nivell global, el servei de guiatge ha atès al 30,3% de totes les visites registrades durant l'any.

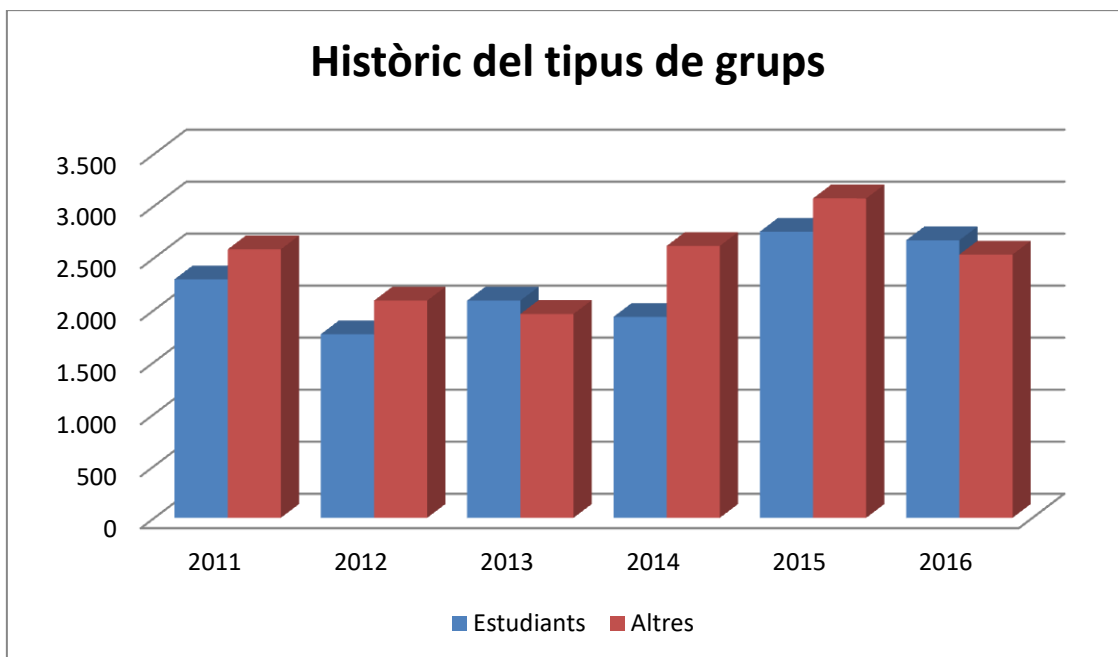
Tot i que ha estat el descens de les visites en grup (que suposen el 92,3% del total), la major part es correspon als grups que no contracten el servei de guiatge. De total de les pèrdues experimentades per aquest tipus de visita el 82,8% correspon als grups que no contracten aquest servei.

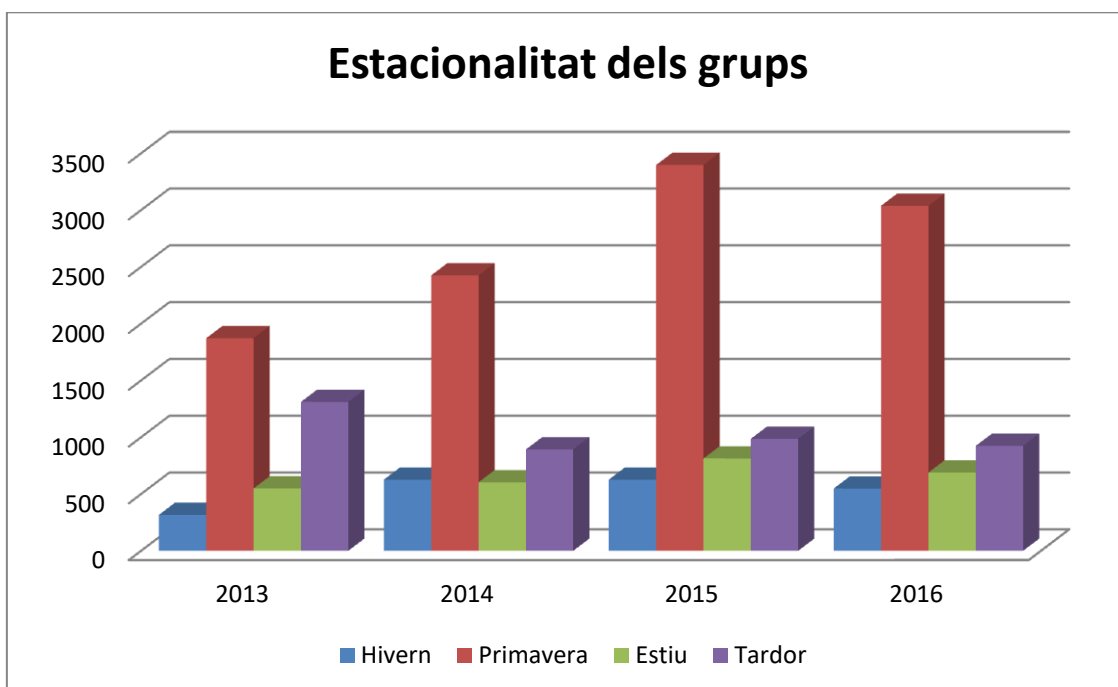
Pel que fa al tipus de grups, si són escolars o no, els primers han suposat el 51,3% del total de les visites en grup, que en xifres absolutes significa la visita als nostres centres de 2.668 estudiants, vuitanta-tres menys que l'exercici anterior. Han estat, doncs, les visites no escolars les que concentren la major part del descens experimentat en les visites de grups, el 86,7% del total.

Pel que als grups atesos pel nostre servei de guiatge, els escolars suposen el 63,5% del total, amb 1.970 estudiants distribuïts en 42 grups. En relació al total d'estudiants que aquest any han passat pels centres d'interpretació del Consorci, el servei de guiatge ha atès al 73,8% dels 2.668 registrats. Han estat 12 els grups d'estudiants que han fet la visita per lliure, amb un total de 698 alumnes.

Pel que fa al tipus d'alumnat, el 91,3% cursa ESO o Batxillerat, el 6,7% han estat grups d'universitaris i només el 2% són estudiants dels cicles d'ensenyament primari. Aquest és un nínxol de visitants als que és molt difícil arribats atesa la manca de materials i recursos pedagògics adaptats a les seves edats.

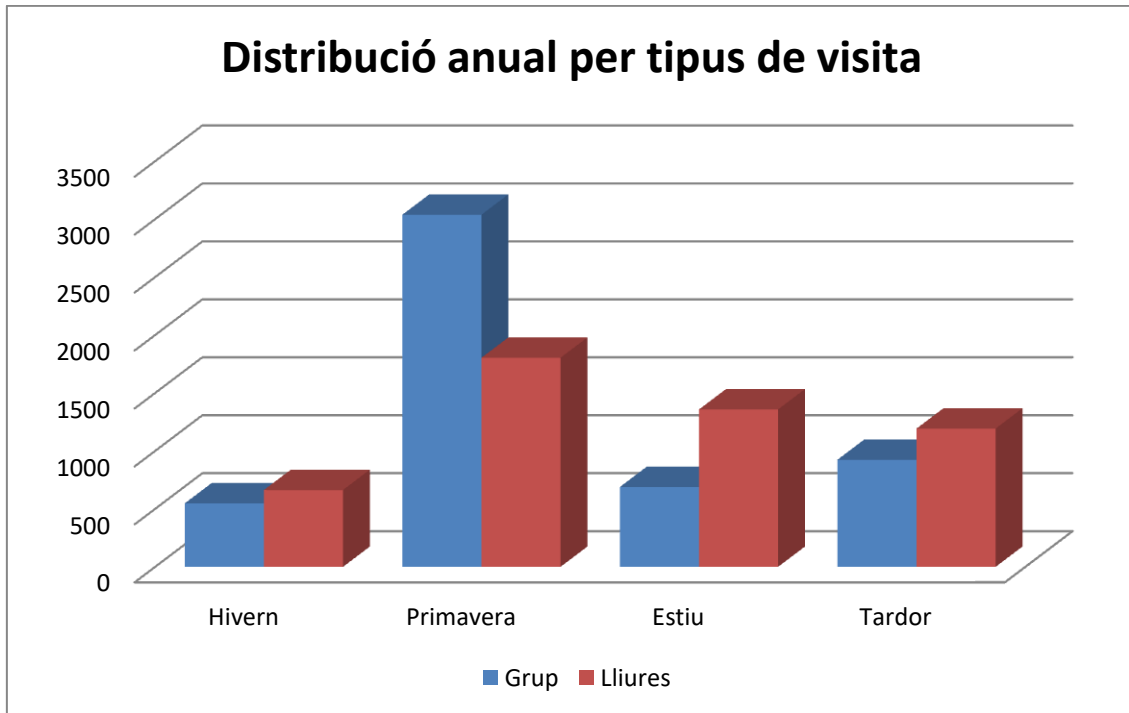

Per centres, el 86% de les visites en grup passen pel CI 115 dies, un percentatge inferior al registrat el 2015, quan va arribar al 94,2%, i proper a la mitjana dels últims vuit anys, situada al 84%.

Pel que fa a l'estacionalitat dels grups, la concentració en els mesos de la primavera és encara més accentuada que en el global de visites, donat que s'hi concentren el 58,4% dels visitants en grup de tot l'any.

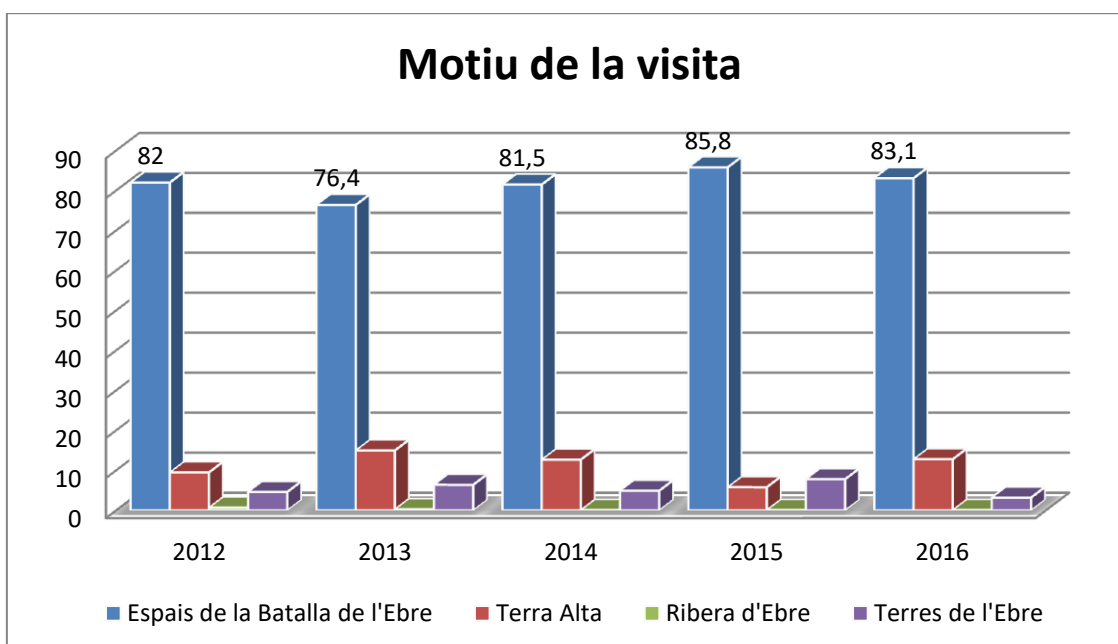
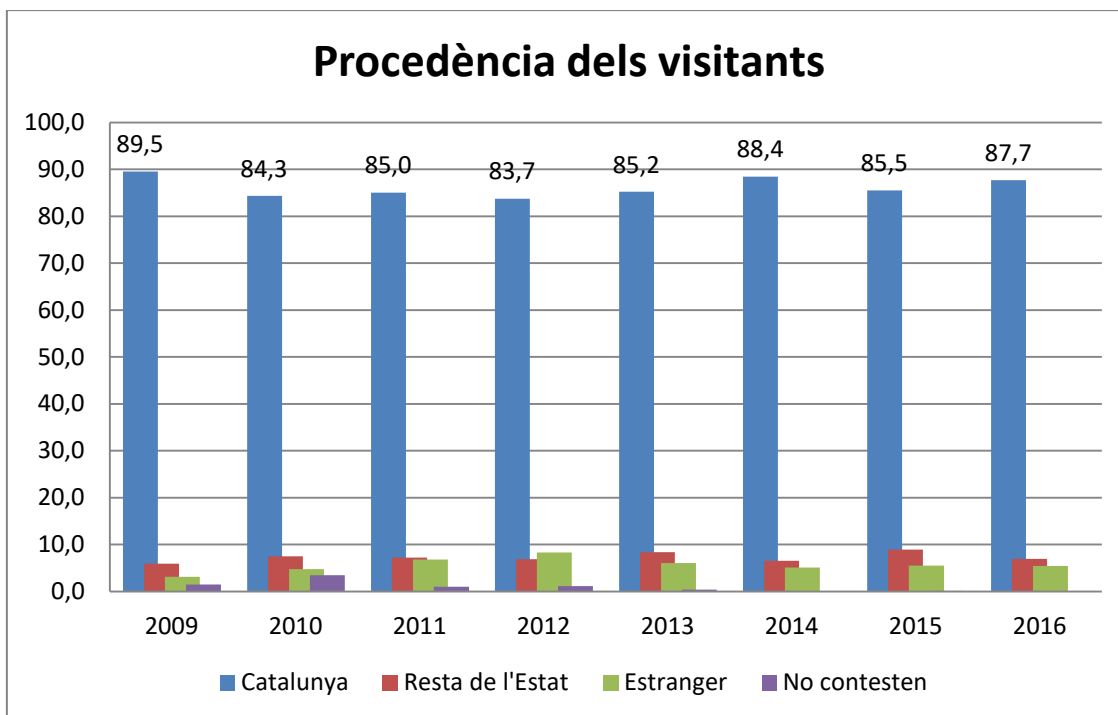
De fet, dels 4.842 visitants registrats durant els mesos de primavera, el 62,7% van arribar als nostres centres en grups organitzats. Una situació que no es produeix a la resta dels períodes estacionals, on les visites individuals superen a les que ho fan en grup.

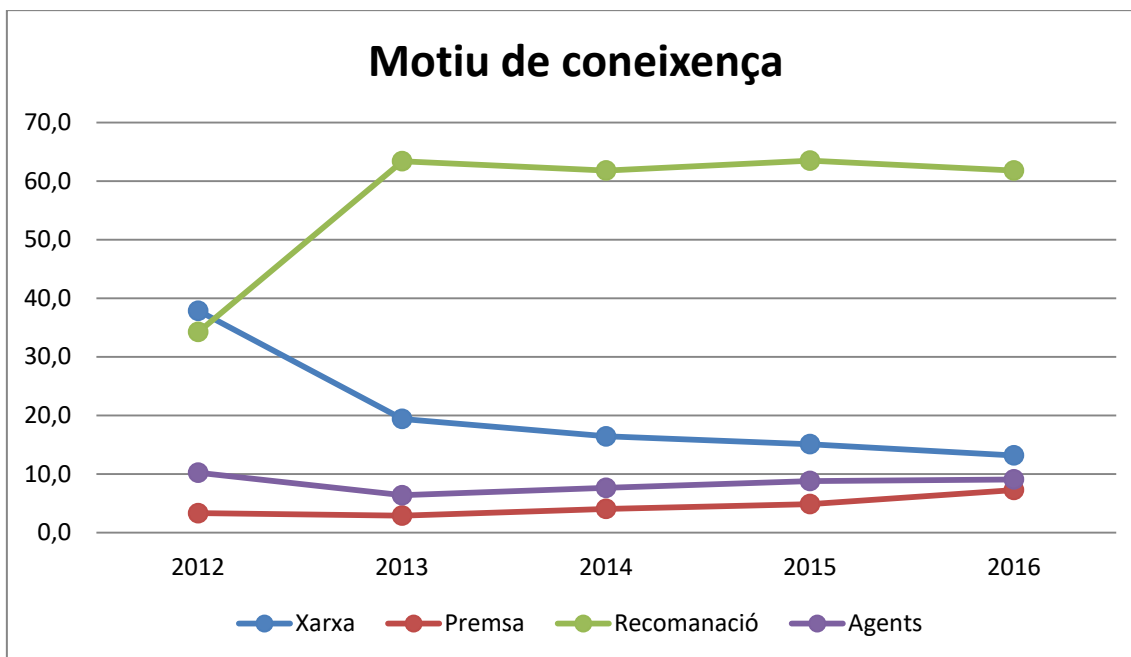
Pel que respecta a la procedència dels visitants, les dades continuen essent idèntiques a les d'exercicis anteriors. La immensa majoria de les visites, el 87,7%, procedeixen de Catalunya. Les de la resta de l'estat i l'estranger continuen essent molt minses.

En aquest sentit, malgrat la migradesa de les xifres, a nivell estatal el País Valencià (279 persones), Aragó (110 persones) i Madrid (102 persones) són les tres comunitats des d'on arriben més visitants, sumant el 69,8% del total. Fora de l'estat, el grup més nombrós continua sent el dels visitants francesos (279 persones), seguits de lluny pels procedents del Regne Unit (94 persones) i Alemanya (45 persones). Els primers, tot sols, suposen la meitat dels visitants procedents de l'estranger.

Tampoc hi ha canvis pel que respecte al principal motiu de la visita, que continua sent conèixer els Espais de la Batalla de l'Ebre, molt per davant de la segona motivació, que és conèixer la Terra Alta.

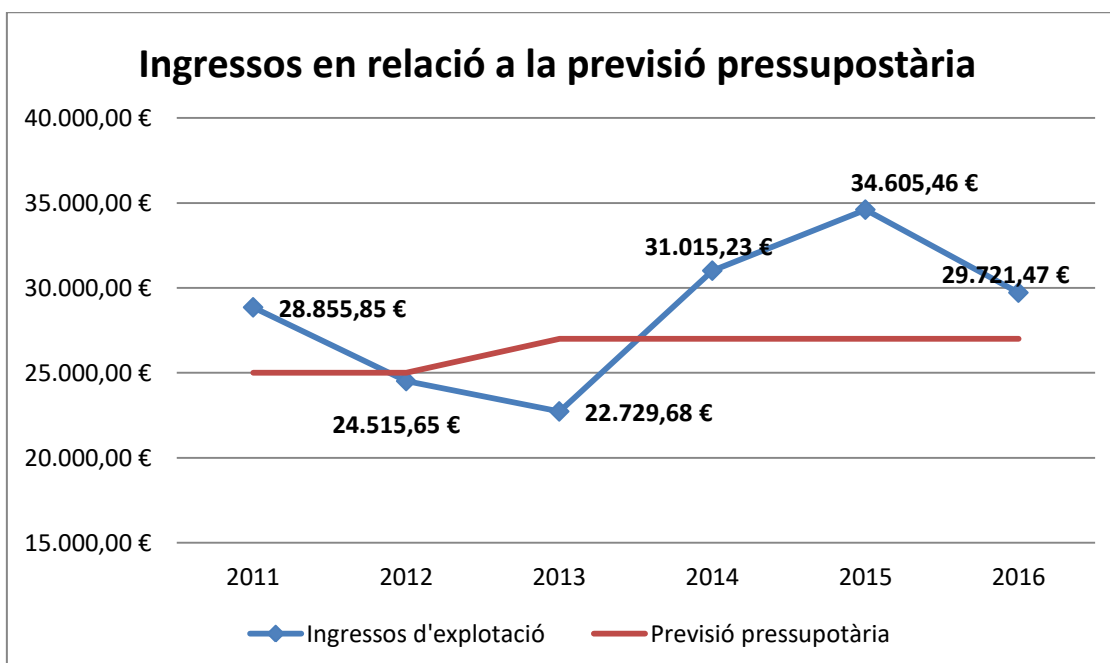

Com tampoc n'hi ha en la forma de coneixença dels nostres actius, on la recomanació d'amics i familiars, el boca-a-orella, continua sent, per quart anys consecutiu, la font de difusió més important. Molt lluny d'aquest mitjà hi ha la xarxa, que continua reculant, i la recomanació d'agents turístics o l'aparició al mitjans de comunicació, que creix lleugerament.

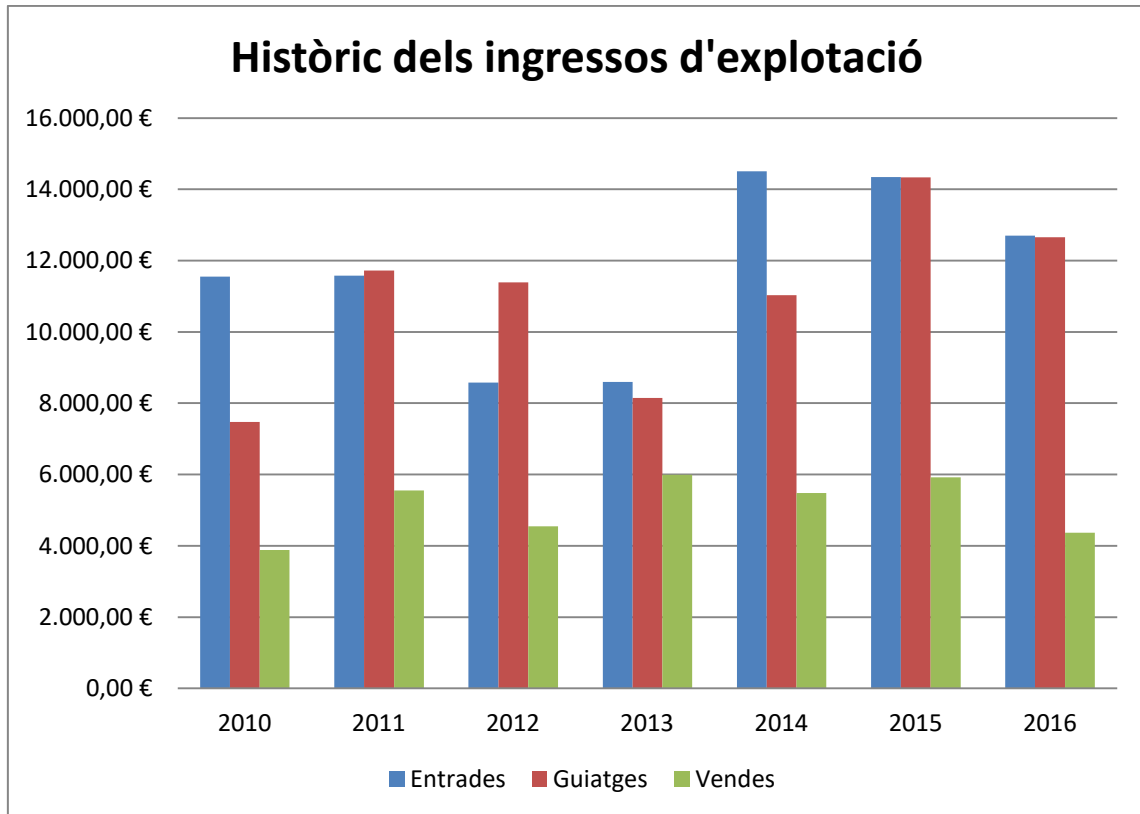

Resultats econòmics: ingressos d'exploració

Els descens de visitants també ha suposat un descens dels ingressos d'exploració, que es situa en el 14,11% respecte l'exercici anterior. En tot cas, els ingressos s'han situat per damunt de la previsió pressupostària en 2.721,43 €, arribant als 29.721,43 €.

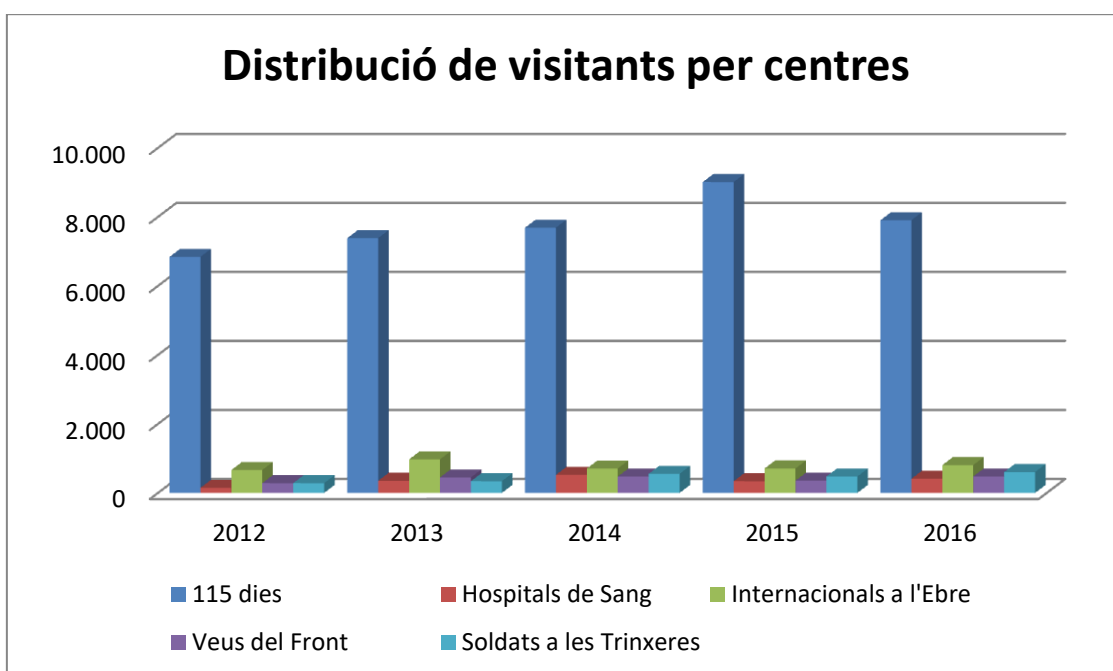
Pel que fa a la procedència dels ingressos el 42,7% prové de la venda d'entrades (12.699,00 €), el 42,6% dels serveis de guiatge (12.658,74 €) i el 14,7% restant de la venda de marxandatge (4.363,73 €)

2. VISITANTS PER CENTRES D'INTERPRETACIÓ

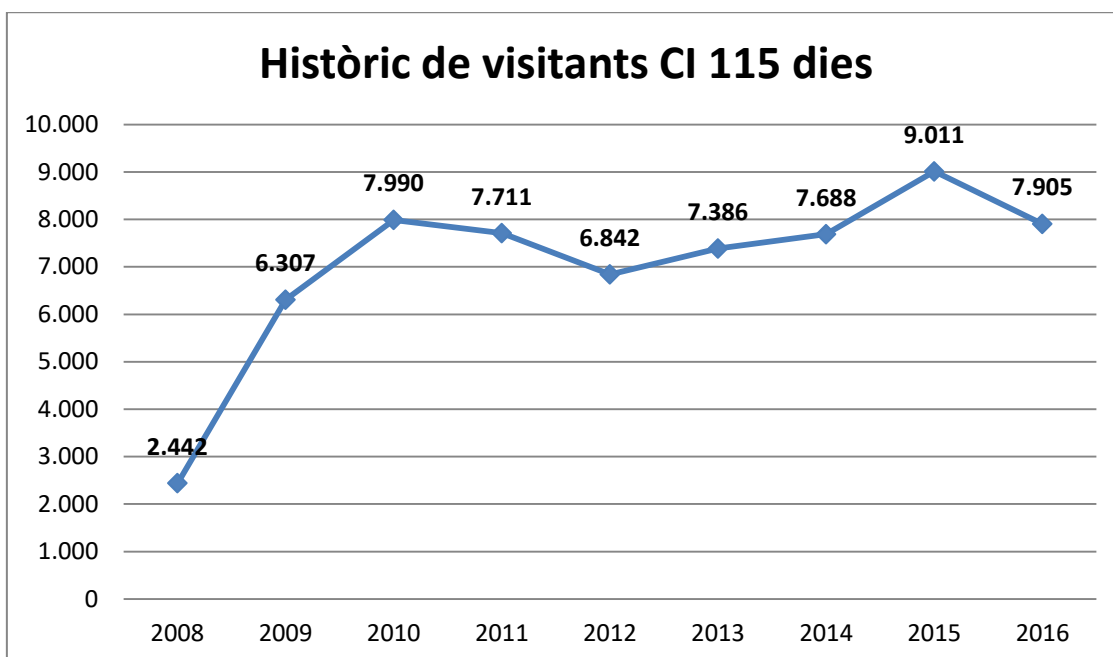
La distribució dels 10.892 visitants que han passat pels cinc centres d'interpretació que gestiona el Consorci no és equitativa. El règim d'obertura dels centres ho impossibilita. De fet, no va ser fins el 2012 que es va adoptar un sistema d'obertura comú. Fins aleshores cada ajuntament havia gestionat aquest aspecte segons les seves possibilitats, provocant grans diferències entre tots cinc. L'ajust del model, creant-ne un de comú per a tots, ha provocat greuges en algun dels centres, garantint, però, que el conjunt disposi d'una oferta estable i permanent.

Des de 2012 el CI 115 dies és el que gaudeix d'un règim d'obertura més ampli, amb una mitjana de 320 dies l'any; mentre la resta de centres tenen un sistema restringit, amb una mitjana de 90 dies l'any. El centre de Corbera d'Ebre, doncs, triplica de llarg els dies d'obertura respecte a la resta de centres, amb el que es reforça el seu paper de centre de referència. És lògic, doncs, que aquest centre acumuli la major part dels visitants.

CI 115 dies, Corbera d'Ebre

Després de quatre anys de creixement continuat aquest exercici s'ha produït una significativa pèrdua de visitants a Corbera d'Ebre. De fet, ha estat l'únic centre que ha perdut visitants de tot el conjunt. En total, respecte a 2015, s'han perdut 1.106 visitants, és a dir el 12,3%. El gruix d'aquestes pèrdues es concentra en els grups organitzats, on s'han registrat 1.007 visitants menys, és a dir el 91% del total.

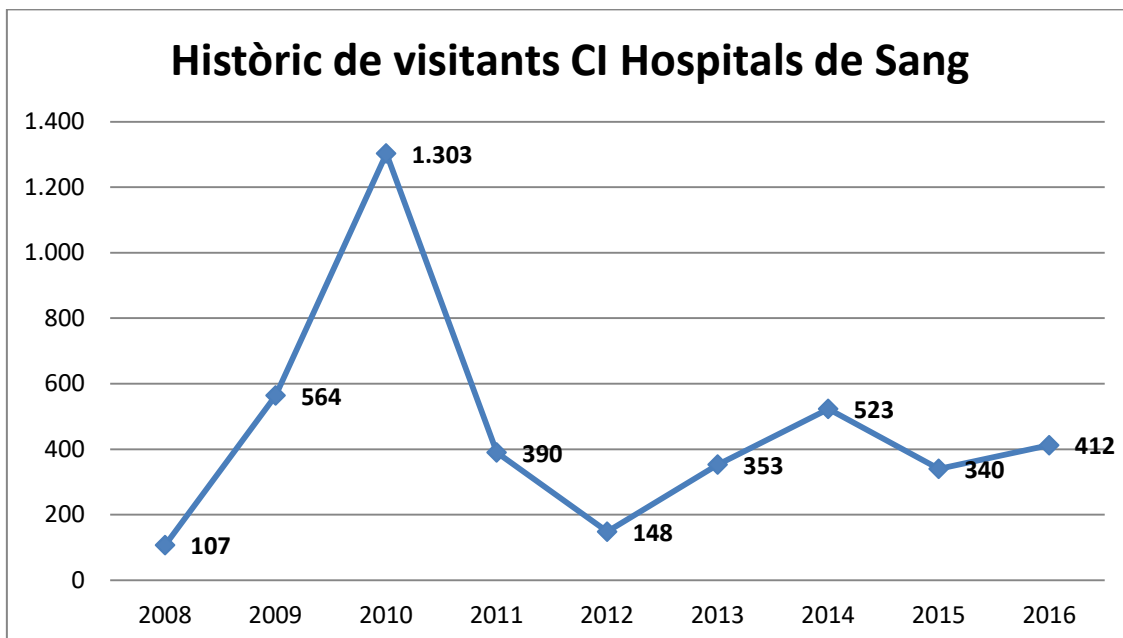

El centre ha estat obert al públic 320 dies, amb una mitjana de 24,7 visitants diaris. El nombre de dies que, malgrat estar obert, no es va rebre cap visitant es situa en el 10,9%, molt lluny de les mitjanes registrades per la resta de centres, malgrat que enguany tots ells hagin experimentat una sensible millora.

	Visitants	Dies d'obertura	Dies sense visita	% dies sense visita	Mitjana visites/dia
2012	6.842	320	36	11,25	21,38
2013	7.386	318	36	11,32	23,23
2014	7.688	317	38	11,99	24,25
2015	9.011	326	28	8,59	27,64
2016	7.905	320	35	10,94	24,70

CI Hospitals, Sang de Batea

Com en el cas dels quatre centres complementaris, el nombre de visitants ha crescut arribant als 412, el que suposa un 21,2% respecte a 2015.

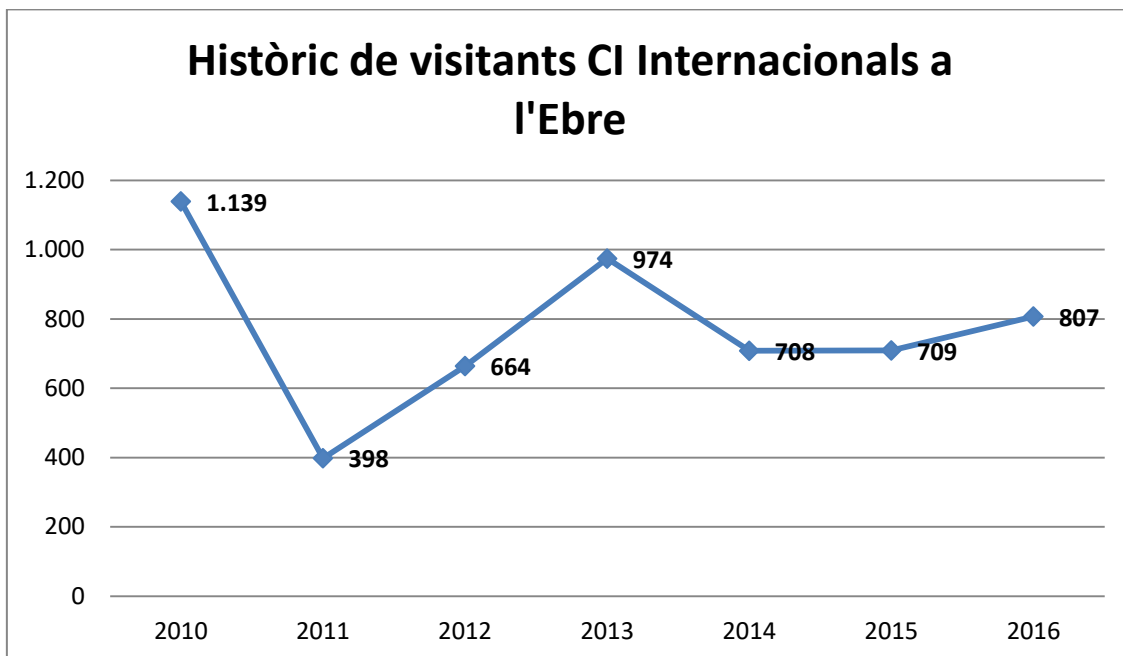

Aquest exercici el centre ha estat obert al públic durant 87 dies, amb una mitjana de 4,7 visitants diaris, reduint el nombre de dies en què, malgrat estar obert, no hi ha passat cap visita.

	Visitants	Dies d'obertura	Dies sense visita	% dies sense visita	Mitjana visites/dia
2012	148	65	32	49,23	2,28
2013	353	89	39	43,82	3,97
2014	523	91	37	40,66	5,75
2015	340	88	45	51,14	3,86
2016	412	87	36	41,38	4,74

CI Internacionals a l'Ebre, la Fatarella

Aquest centre ha sumat, enguany, 807 visitants, el que suposa un increment del 13,8% respecte a 2015.

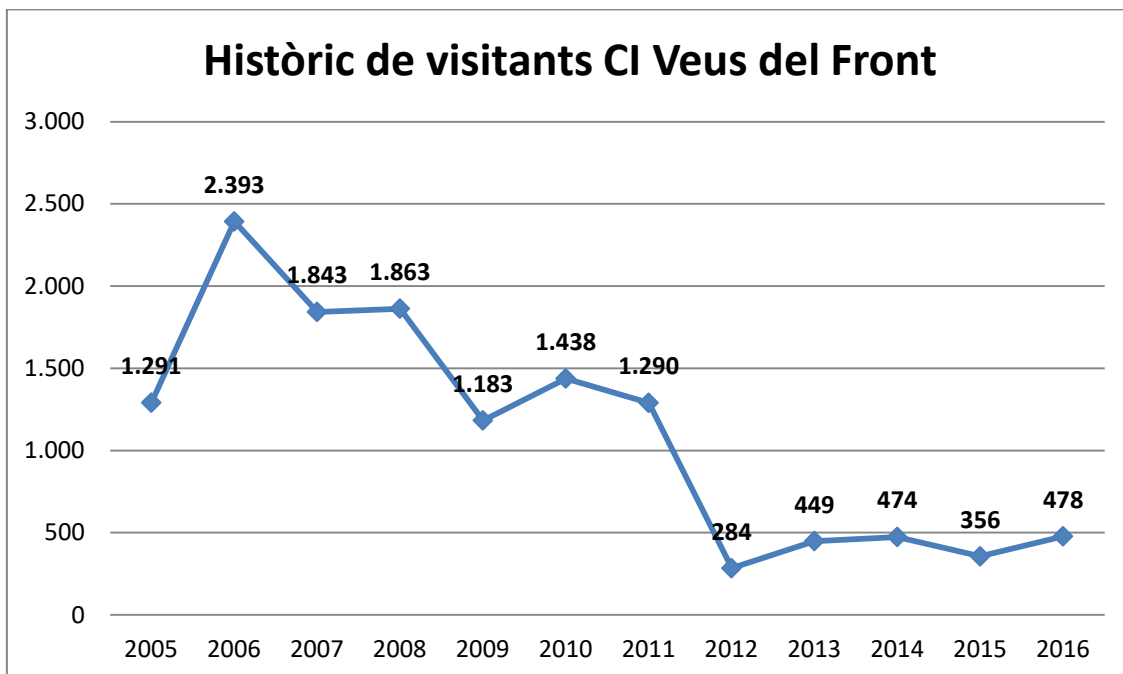

El centre ha estat obert al públic durant 86 dies, amb una mitjana de 9,4 visitants diaris. Val a dir que dels dies que està obert, aquest és el centre que continua sent el que en registra menys sense visitants, situant-se en un 37,9% del total.

	Visitants	Dies d'obertura	Dies sense visita	% dies sense visita	Mitjana visites/dia
2012	664	73	23	31,51	9,10
2013	974	99	31	31,31	9,84
2014	708	88	28	31,82	8,05
2015	709	84	26	30,95	8,44
2016	807	86	24	27,91	9,38

CI Veus del Front, el Pinell de Brai

En aquest centre el nombre de visitants s'ha incrementat en 122, arribant als 478, el que suposa un creixement del 34,3 % respecte l'any anterior.

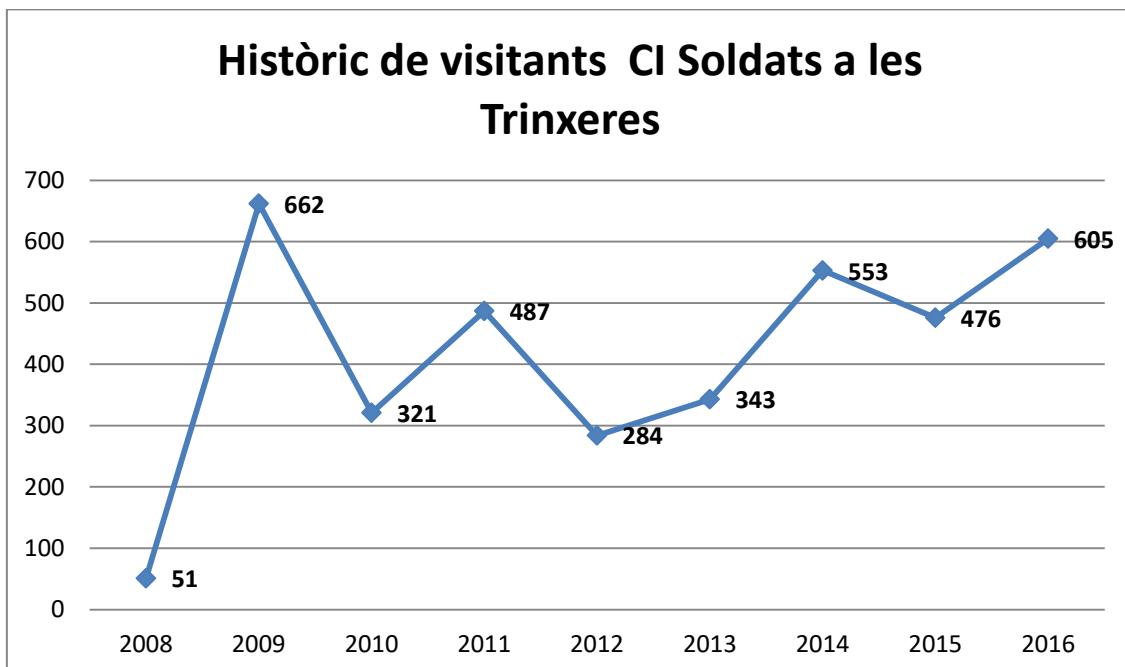

El centre ha estat obert al públic 86 dies, amb una mitjana de 5,5 visitants diaris. Com en els altres casos s'ha reduït considerablement el nombre de dies en que, malgrat estar obert, no hi passa cap visitant.

	Visitants	Dies d'obertura	Dies sense visita	% dies sense visita	Mitjana visites/dia
2012	284	65	27	41,54	4,37
2013	449	88	42	47,73	5,10
2014	474	93	41	44,09	5,10
2015	356	85	43	50,59	4,19
2016	478	86	35	40,70	5,56

CI Soldats a les Trinxeres, Vilalba dels Arcs

Enguany el centre ha incrementat en 129 el nombre de visites, situant-se en les 605, el que suposa un increment del 27,1% respecte a 2015.

El centre ha estat obert al públic durant 89 dies, amb una mitjana de 6,8 visitants diaris. Com la resta, també ha reduït el nombre de dies sense visitants, situant-lo en el 35,9% del total.

	Visitants	Dies d'obertura	Dies sense visita	% dies sense visita	Mitjana visites/dia
2012	284	69	32	46,38	4,12
2013	340	92	38	41,30	3,70
2014	553	90	36	40,00	6,14
2015	476	86	36	41,86	5,53
2016	605	89	32	35,96	6,80

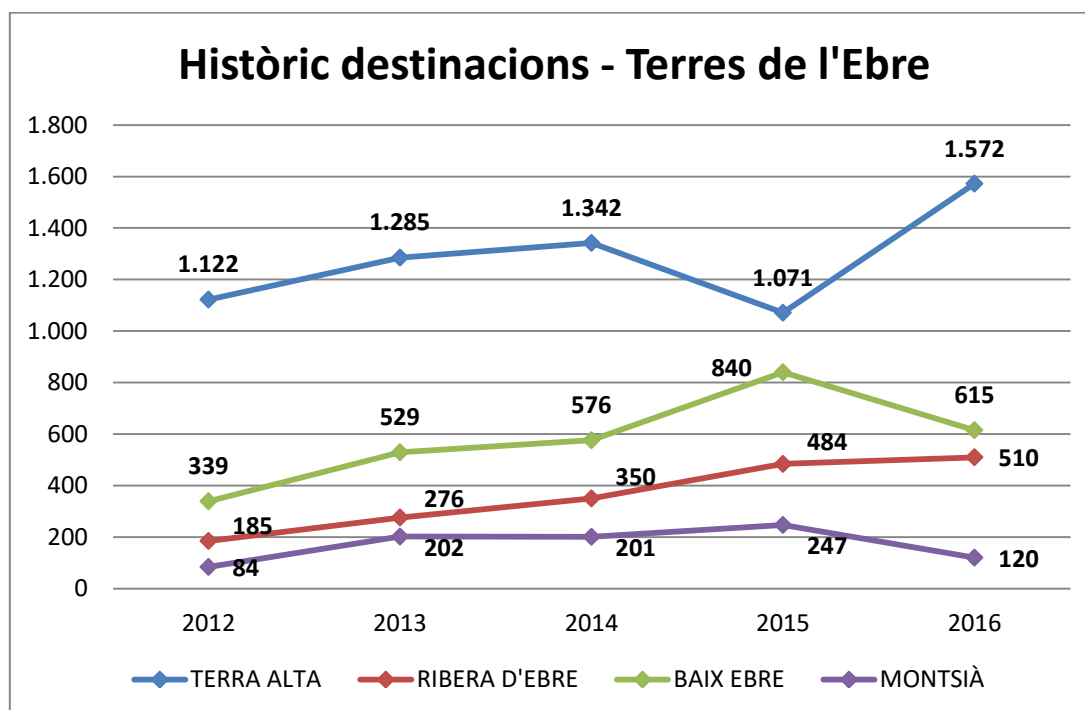
3. PRESENCIA AL TERRITORI

Per cinquè any consecutiu les dades de visitants que s'hostatgen en establiments turístics del territori creixent, tant en termes absoluts com relatius.

Històric visitants allotjats en establiments turístics

	Total de visitants	Visitants allotjats	%
2012	8.222	2.162	26,3
2013	9.505	2.759	29,0
2014	9.946	2.979	30,0
2015	10.892	3.293	30,2
2016	10.217	3.603	35,3

Un creixement moderat, però sostingut, que es concentra a les Terres de l'Ebre, que acumulen el 78,2% del total d'allotjats. La Terra Alta és la comarca que trien la majoria dels visitants per hostatjar-se, sumant el 43,6% del total, que s'eleva fins al 55,8% si ens fixem en el marc de les quatre comarques ebrenques.

A nivell local els millors resultats els obté Gandesa, destinació escollida per l'11,7% del total dels visitants als nostres centres d'interpretació que es van allotjar durant la seva estada. La segueixen Horta de Sant Joan (10,5%) i Bot (6,4%).

Si el focus s'atura en el nombre de visitants que s'han allotjat en algun dels municipis consorciats, enguany algun d'aquest dotze municipis ha estat el triat per un 35,2% dels visitants hostatjats. En aquest marc els municipis que han acollit més visitats han estat Gandesa (33,2%), Bot (18,15%) i la Fatarella (10,7%).

Visitants allotjats en establiments als municipis consorciats

	2012	2013	2014	2015	2016
Ascó	0	3	15	2	4
Batea	11	47	55	45	41
Bot	60	256	319	173	230
Caseres	0	0	2	12	4
Corbera d'Ebre	12	27	28	42	49
la Fatarella	54	54	30	131	136
Flix	6	48	36	44	124
Gandesa	303	245	304	242	421
Móra d'Ebre	35	75	141	57	115
el Pinell de Brai	20	27	36	51	37
la Pobla de Massaluca	8	30	10	4	6
Vilalba dels Arcs	26	34	58	111	100
Total	535	846	1.034	914	1.267
Total visitants allotjats	2.162	2.759	2.979	3.293	3.603
% sobre total	24,7	30,7	34,7	27,8	35,2

4. ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

Al llarg de 2016 s'han dut a terme tot un seguit d'accions i col·laboracions per a la promoció i dinamització dels Espais de la Batalla de l'Ebre.

Actes

- 7 de maig – Concert de presentació del disc *Remors de la Memòria* a càrrec de la Banda de Música de Benissanet realitzat a l'església del Poble Vell de Corbera d'Ebre.
- 25 de juliol – Organització del 27è Acte d'homenatge i commemoració als combatents de la Batalla de l'Ebre a la cota 705 de la serra de Pàndols, en col·laboració amb l'Ajuntament del Pinell de Brai i el Consell Comarcal de la Terra Alta.
- 19 de novembre – Col·laboració amb la Subdirecció General de Memòria, Pau i Drets Humans en el 6è acte d'Homenatge als Desapareguts de la Batalla de l'Ebre, celebrat al Memorial de Camposines (la Fatarella).

Accions i activitats

- Del 27 de juny al 6 de juliol es va col·laborar amb la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona per dur a terme les pràctiques dels alumnes del Grau d'Arqueologia al Poble Vell de Corbera d'Ebre.
- Programa Rodalies – Visites guiades als nuclis urbans de Batea, la Fatarella, el Pinell de Brai i Vilalba dels Arcs entre el 13 de març i el 30 d'octubre amb una oferta total de dotze visites.

Exposicions

- Silencis trencats, exposició fotogràfica de Rosa Barenys a la sala polivalent del CI 115 dies de Corbera d'Ebre del 12 de març al 17 d'abril.
- Psst ... Passa-ho. La lluita per la democràcia a Catalunya (1939-1975), exposició del Memorial Democràtic a la sala polivalent del CI 115 dies de Corbera d'Ebre del 13 de maig al 26 de juny.
- Abans d'ahir, exposició fotogràfica d'Andreu Caralt produïda pel SAM Terres de l'Ebre dins del programa Ebre, Art & Patrimoni, a la sala polivalent del CI 115 dies de Corbera d'Ebre del 23 de juliol a l'11 de setembre.
- Itinerari d'una memòria enfrontada, exposició fotogràfica d'Oriol Riart, a l'església del Poble Vell de Corbera d'Ebre del 16 de setembre a l'1 de novembre.